

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik csütörtökön.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 forint
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	
— Nyittér sora 50 kr. Bélyeg-díj 30 krajczár. —	

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kispest, Bódy-ház, Árpád-utca.
 Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SEPER KAJETÁN.

Hirdetési díjak:	
Egész oldal	25 frt — kr.
Fél oldal	14 „ — „
Negyed oldal	8 „ — „
Nyolczad oldal	5 „ — „
Tizenhatod oldal	4 „ 50 „
Legkisebb hirdetés	1 „ 50 „

Független szerkesztőség.

Tíz éve vagyok csendes szemlélője a kispesti községi és társadalmi élet változatos tarka folyamatának. Ismerem a község multját és jelenét; ismerem társadalmának bámulatosan gyors összeverődését, s ebből folyó kiforratlanságát. És a mily mérvben öröme hangol az előbbi körülmény, nem keserithet el az utóbbi. A kiforrás procezzusa időt, a gyors összeforradás és tisztulás pedig sok jó-akaratot igényel. Ha az utóbbi nincs is meg a kívánatos mértékben, csak időt veszítünk, de azért nem maradhat el az eredmény, mert annak természetszerűleg előbb vagy utóbb mégis csak be kell következnie.

Éppen az összeforradás és tisztulás folyamatának elősegítése érdekében én is örömmel üdvözöltem a helyi hirlap megindulását. De már az első szám megjelenésekor szomorúan tapasztaltam, hogy a helybeli agilisabb érdekszövetkezet, mint mindenre, egész súlyával rátehénkedett e lapra is s hogy ennek homlokára rányomni sietett a nyilvánvaló érdekeltség bélyegét. S már-már szemeim előtt láttam ennek természetszerű következményeit: a többi helyi frakciók duzzogását, külön sajtóközeg beállítására vonatkozó tömörülésüket, az így egymásután támadó helyi lapocskák undorítóan éktelen szószátyárkodását s ezzel a közbékének még az eddiginél is nagyobb mérvű felforgatását.

Csakis őszinte örömeimre szolgált tehát utóbb, hogy e lap szerkesztősége még

idejében megbánván elhirtelenkedését, jóvátette hibáját azzal, hogy emancipálta magát a közügyre és saját vállalatára egyaránt káros gyámkodástól és hogy kötelező nyilatkozatot tett oly irányban, hogy ezentul e lap csakis a közérdeknek lesz pártatlan s mindenkitől független közegé.

Mert jól mondta a szerkesztő ur multkori kijelentésében, hogy nem helyes, ha Kispest helyi sajtóját egyik legelőkelőbb községi tisztviselőnk irányítja a község-házából. A köztisztviselő, különösen a választott tisztviselő, épen állásánál fogva inkább arra van utalva, hogy tudomásul vegye s megszívlelje a közönség köréből jogszerűleg előre törő jóhiszemű kritikát, mintsem hogy ő monopolizálja a nem őt illető kritika irányítását. *Ez utóbbi körülmény egyértelmű volna a jogszerű kritika alól ravasz módon való kibúvással.* Hasonlítana ez ahhoz, ha valaki önkénykedő tenyérrel akarná betapasztani mindenkinek a száját és sunyi módon azt sugdosná füleikbe: csak én akarok beszélni, csak nekem szabad beszélni, — ti pedig hallgassatok s engedelmeskedjete!

A köztisztviselőre és a községi előjáróságra annyi terhet róttak a törvényhozás és a felettes hatóságok, hogy méltányosan nem is csodálhatjuk, ha a felét sem győzik teljesíteni. De ebből nem az következik, hogy mert meg sem győzik az egészet, hát ne is próbálkozzanak meg minél többnek az elvégzésére, hanem szétforgácsolván erejüket, hivatalos tisztüknek teljesítése helyett a társadalmi élet erőszakos vezetésére vessék magukat, hogy

annak ők legyenek a kizárólagos központjai és teljhatalmu urai és parancsolói elannyira, hogy Gesslernek képzelvén magukat, karóra tüzzék kalapjukat és Tell Vilmos sorsára jussanak az önértetes polgárok, kik meg nem hajolnak a jelképes kalap előtt. A Gesslernek kora lejárt s a Tell Vilmosoknak nem kell félniök, hogy a zordon lelkü kényurak életüket veszik, ha meg nem alázkodnak előttük.

Méltatlanul ítélkeznek felettem az, ki észrevételeimet olybá magyarázná, hogy a köztisztviselőt pusztán afajta fizetett közegnek tekintem, ki csak a rábizottakat végezze, s egyebekben huzza vissza magát a közéletől. — Ellenkezőleg! Az ő közreműködése mindenképpen felett kívánatos, de csak a méltányosság mesgyéi között. Az azonban igaz, hogy a Gesslerket, az önzésből és hatalmi vágyakból minden közügyre és társadalmi életműködésre ráhasaló köztisztviselőt nem tudom úgy tisztelni, mint azt ők követelnék. S nem tudom tisztelni azokat sem, kik mindig összetartásról prédikálnak, s a közügyek körüli sorakozásban csak olyanokat türnek meg maguk körül, kik a ő uszályhordozóik; az összetartást pedig úgy értelmezik: csak egy vélemény lehet s az a miénk, s ezért rettegjen tőlünk s hajoljon meg előttünk mindenki, mert — helyi példaként — a kaszinó csak addig maradhat fenn, míg nekünk tetszik, s a hirlap fenmaradása csak addig képezi a közügy érdekét, míg kizárólag a mi szócsövünk, ellenkező esetben létezése már nem hogy közérdek

A „KISPESTI HIRLAP“ TÁRCZÁJA.

Álom.

«Szerelek, imádlak»
 Azt rebegetem épen,
 S keszem ott reszketett
 Puha kis kezében.
 Forró ölelésre
 Karomat kúrtartam,
 Szomjazó ajakkal
 Édes csókra vártam.
 S mikor megöleltél,
 Mikor megcsókoltál,
 (Oh ez a pillanat
 Több a mennyországnál)
 Ujra kérlek esdve
 Csókod újra várom,
 Amikor eloszlik
 Ez a tündéralom.
 Mért költöttetek fel
 Hadd álmodtam volna,
 Tán tovább ölelné,
 Tán tovább csókolna.
 Est a tündéralmot
 Hadd álmodnám végig,
 Hadd álmodnék róla
 A végtelenségig.

Török Desső.

Lilia.

Eredeti tárcza.

Irta: Pittoni Eugénia.

Az orvos elbucszott a részvét és sajnálkozás néhány jól stilizált szavával. Arvéd gépiesen nézett utána, mint távozik és mint tűnik el a kocsai a szürke ködben, mely beburkolta a szemben levő házakat és besötétítette a szobát, misztikus árnyakat rajzolva a sarkokba. Alig volt három óra délután s az utcai lámpák már égtek. A szemben levő ablakban valaki meggyújtotta a gázt. Arvéd csak bámult ki az ablaknál s ez a felcsillanó gázláng a sűrű ködben egy képre emlékeztette, melyet egy kiállításon látott. Impressionista mű volt, emlékezett, hogy abban az időben, mikor látta, végtelen nevetségesnek találta, de mai hangulatában megértette. Lilia haldoklik s neki nemsokára nem lesz neje. Hihetetlennek tetszett ez neki.

Nem egyszer ismételte nyolcz éves házassága alatt, hogy tulajdonképpen ballépés volt részéről a nősülés, mert Lilia nem volt az az asszony, ki szellemileg megfelelt volna ideáljának. Most, hogy szabadsága elérhető közelben intett, azt vette észre, hogy nem az öröm, hanem a bánat érzése vesz rajta erőt.

Utóvégre is ő kitűnő asszony volt, az ő módja szerint. Háztartása a legszebb rendben volt, a viszálynak még csak lehellete sem zavarta házi békéjét és kívánságai teljesültek, jóformán még mielőtt kimondta őket.

Arvéd megfordult s a kandallóhoz ment; ott állt két nagy fénykép, az egyik Lilia volt, a másik barátnője, Alpáryné.

Arvéd sokáig járatta szemét egyikről a másikra. Lilia bájos, aetherikus alak volt, míg barátnője sötét arczával és határozott vonásaival imponálni tudott. Arvéd meglepődéssel konstata, hogy ő feddhetlen férj volt, daczára annak, hogy gondolatai, vágyai, álmái és ambíciója egy más nőé voltak, egy magasabb szellemű nőé, kinek egész lelkülete jobban egyezett az övével, s ez a másik Alpáryné volt.

Ő nejt a város legcsinosabb női közé számított, de egyszersmind igen korlátoznak tartotta őt.

Alpáry Daisy iránt érzett szeretete nem fosztá meg nejt semmitől sem, mert nem közönséges viszony volt, finom izlése ez ellen fölázt volna, de benső életének kiegészítése. Daisyt szerette. Lilia iránt ő oly vonzalmat érzett csak, mint a gyűjtő valami ritka csecsebecse iránt. Ő nejt volt s így ő gyöngéden figyelt arra, hogy élveztesse vele anyagi helyzetének minden előnyeit, de míg ő házának csak szerény mécsé volt, addig Daisy a csillag volt, melynek sugarainál alakította élete folyását. Arvéd meg volt róla győződve, hogy Lilia elégedett volt életében, az ő véleménye szerint élesebb eszű nő észrevett volna valamit, de Lilia nem.

Szerencse volt, hogy Daisyt úgy megkedvelte s ez nagyban elősegítette a dolgot. Valaki az ajtón kopogott. Neje hívatta.

lenne, hanem káros intézmény, mely ellen sorakoztatnunk kell a vezetésünkre már teljesen dresszizott közönséget.

Hugó Viktor szavai Kispestre is szólnak: «A közönség csak ideig-óráig itél a ravaszul hangzatos *szavak* után, mert rendszeren a tetteket keresi, s ha úgy tapasztalja, hogy épen azok, kik fennen hirdetik az összetartást, valójában mindig annak önző célból megtró, akkor gunykazajjal tér felettük napirendre s nem engedi magát továbbra is kihasználtatni.»

Ebben reménykedjék tehát, szerkesztő ur! A beállt változás csak javára lesz a közügynek és lapjának, mely ezentul igazán független sajtó-közége lehet a közvéleménynek, mint a hogy az eddig nem lehetett. Ne féljen a lap elleni áskálódástól, mert Kispest közönsége okulva a tapasztaltakon ma már nem olyan, mint a híres mandzsuri kőd, melyre ha ráparancsolnak a nagy hatalmu Csobedinek, akkor leereszkedik, vagy felszáll. A kispesti közönségnek eddig melegen ajánlották e lapnak pártolását: megtette; nem hiszem, ha most a nagy hatalmu Csobedinek ráparancsolnak, hogy most már ezt ne tegye, követné parancsukat. Mert ezzel a közönség csak azt bizonyítaná, hogy nem a maga akaratának az ura és még mindig rátermett a mindenható Csobedinek mindjobban szeszélyeskedő önkénykedéseire.

A közönség független és önállóan gondolkozó elemei csak ez után fognak lapja körül csoportosulni, hogy azt minden megvárakoztatás ellen biztossá és hogy független sajtó-közeggé tegyék, mely alkalmas legyen a mindig békéltenséget szító körök sáfárkodásának szemmel tartására.

Veritas.

A kispesti kaszinó évi közgyűlése.

A kispesti kaszinó f. hó 19-án tartotta meg évi közgyűlését, melyen a tagok rendkívüli nagy számmal jelentek meg.

Ott voltak: *Ribényi Antal, Fischer Ignác, Bódy Lajos, Maszny Samu, Vadász Márton, Imrey Árpád, Bán Kálmán, Róssa Antal, Korányi József, Holbész József, Winkler Imre, Ettl János, Koncs Lajos, Marikowsky K., Dorfner Antal, dr. Sarudy Endre, Szurmay Sándor, Hamza Elek, Majthényi F., Burger Ferencz, Kohn Lajos, Gesztessy Miksa, báró Staudach Aurél, Dick Samu, Bartos Gyula, Bán István, Lángos József, Bertalan Béla, dr. Burger Manó, Kronnavetter*

Amint felfelé ment, gondolkodott rajta, hogy mily különös, hogy neje hivatja. Szerette volna tudni, hogy az ápolónő a szobában fog-e maradni vagy nem. Kellemetlen volt neki az a gondolat, hogy Lilával egyedül maradjon, mert soha sem tudta, hogy mit beszéljen vele.

A betegszobában a függönyök le voltak bocsájtva és a lámpa égett. A kandallón és az ágy melletti kis asztalon virágok voltak s az egész szobát valami kedves, discret illatszer töltötte be. Lilia váncosokkal volt támogatva. Egy rózsaszín ernyővel takart lámpa gyenge élénkséget kölcsönzött arcának. Hálókötésének csipkés ujjai fel voltak gyűrve s egy pár finoman formált kart engedtek látni, melyeken néhány arany kar-csatt csillogott. Az ápolónő a kandalló mellett állt, melyben élénk tűz lobogott. Arvéd néhány halk lépéssel az ágyhoz sietett és suttogva kérde ohaját.

«Ne suttogjon kérem és ne járjon lábujj-hegyen, illő dolog lehet ez ugyan, ha valaki haldoklik, de engem fölizgat.»

«Nem fogok éppen most meghalni — még 3—4 óra mulva sem és most, hogy az a borzasztó fájdalom megszűnt, szinte jól érzem magam. Egy kérés van, Zoltánt ohajtanám látni.»

Arvéd lehajolt hozzá s homlokát megcsókolta. «Jól nézek ki?» Az ápolónővel megigazítottam a hajamat s a virágokat ide tétettem. Szeretnék most valakit körültem látni, kit szeretek s nem fogod rossz néven venni, ha Zoltánt

Dezső, *Helle Oszkár, Szabó Pál, Ullman Ferencz, Deák Farkas, Némethy Gyula, Schütz Miksa, Glósz Béla, Dayka Antal, Barnothy Lajos, Bódy Sándor, Bódy János, Holczmann Ármán stb.*

Ftndő *Ribényi Antal*, elnök, a gyűlést megnyitván, üdvözlö a szép számmal megjelent tagokat, mely után a gyűlés tárgysorozatára került a sor.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagot jelölt ki, *Vadász Márton, Gesztessy Miksa* és báró *Staudach Aurél* személyében, kiket a közgyűlés e funkcióra egyhangulag el is fogadott.

Ezután következett *Maszny Sámuel* pénztáros évi jelentése. A nagy gonddal készített jelentésből az tűnt ki, hogy a kaszinó vagyoni állapota a legkedvezőbb, mert a múlt évi költségelőirányzat a bevételt illetőleg jelentékenyen felülmulta, míg ezzel szemben a kiadás minimálódott.

A pénztárnok jelentését a közgyűlés megéljenzte, mire az elnök kéri a közgyűlés kebeléből megalakítandó vizsgáló bizottság kijelölését, a pénztár tételeinek felülvizsgálására s ezzel a pénztárnok felmentését az 1895-iki év elszámolására vonatkozólag, mire a közgyűlés egyhangulag *Bán Kálmánt, Róssa Antalt, Koncs Lajost* kérte föl e tisztségre.

A pénztárnok jelentése után *Dorfner Antal* rendes tag, a jelentés egyik pontját személyére nézve sérelmesnek találván, felhívja *Maszny Sámuel* pénztárnokot, hogy e tárgyban nyilatkozzék.

A pénztárnok a jelentés sérelmesnek minősített pontját — felszólításra — újra felolvastván, kitünt, hogy az inkriminált szakasz stílárís hiba, mely nem rosszakaratból eredt, hanem egyéni értelmezés tévedése.

A felülvizsgáló bizottság, melynek előadója *Róssa Antal* volt, átvizsgálván a pénztár tételeit, azt a legnagyobb rendben találta, mely jelentést a közgyűlés tudomásul véve, *Maszny Sámuel* az 1895. évi zárszámadást illetőleg felmentette és buzgó szolgálatait jegyzőkönyvi köszönetre méltatta.

A tárgysorozat harmadik pontja a jövő évi költségelőirányzat volt.

Előirányoztatott:

1. Tagdíjhátralék	450 frt.
2. 1896 évre tagdíj	300 «
3. Kártyapénz	200 «

Összesen: 950 frt.

Ezzel szemben a következő kiadási tételek állnak fenn:

1. Házbér	160 frt.
2. Szolga-díj	40 «
3. Fűtésre	60 «
4. Világításra	80 »

Összesen: 340 frt.

A közgyűlés a költségvetést egyhangulag elfogadta.

A tárgysorozat negyedik pontja értelmében indítványok is tétettek.

Báró *Staudach Aurél* igen szép beszédben emlékezett meg a kaszinó működéséről és annak

látni akarom, hogy Istenhozzádot mondjak neki, ugy-e nincs ellenvetésed?»

«Természetesen kedvesem, rögtön küldök a gyermekszobába.»

A türelmetlenség egy mozdulatával szakította őt félbe Lilia.

«Nem, nem a gyermeket, én Alpáry Zoltánt akarom látni.»

«Alpáryt, — ismétlé a férj látható bámulattal, — miért akarnád őt látni? Talán Alpáryné gondoltad?»

Lilia nevetett s az ápolónőnek intett, ki elhagyta a szobát.

«Daisy eljönne hozzád, ha te haldoklanál s én érte is küldenék, anélkül, hogy te kérnél erre. Tudom, vágyódnál utána utolsó perczeidben.»

Arvéd meg volt zavarodva — «én, én ohajtanám Daisyt látni?» — dadogta.

Egyik keze a párnán nyugodott. A nő kezei közé vette és gyengéden simogatta.

«Mindig szándékomban volt megmondani, ha egyikünkkel valami történik, hogy nem vagyok olyan korlátolt, mint amilyenek mindig hittél. Én tudtam mindent az egész idő alatt s annyira könnyítettem a dolgot, a mennyire lehetett. Jó férj voltál a magad módja szerint, Arvéd, habár sohasem értettél meg. Daisy sokkal jobban illett volna hozzád, mint én jobban illetem volna Zoltánhoz. Te sohasem szeretted és — nem, ne szakíts félbe, jól tudom, hogy nem. Te szeretted őt és én szerettem Zoltánt — már régóta. Ne gondold, hogy valami vádambólna. Nem, semmi rossz sem fordult elő köz-

az intelligenciára kívánatos existenciájáról. Hallomása szerint többen vannak tagtársai között, kik a kaszinóhelyiséggel nincsenek megelégedve s a kaszinót máshová áthelyezni óhajtják. Indítványozza, hogy ragaszkodjék a kaszinó a jelenlegi, kiváló előnyökkel bíró helyiséghez és egyetértéssel működjék jól felfogott érdeke szerint. A beszéd általános tetszést keltett.

Gesztessy Miksa azt indítványozza, hogy szeressen be a kaszinó egy forgatható billiardasztalt, mert erre szórakozás tekintetéből szükség van.

A közgyűlés az indítványt elfogadta és felkérte a választmányt, hogy e tárgyban a lépéseket megtegye.

Ezen indítvánnyal kapcsolatban *Winkler Imre* indítványozza, hogy a kaszinó a tekepályát fedesse be és allitassa helyre, mert sokan vannak a tagok között, kik nyár idején e szórakozásnak hívei s eddig nem élvezhették e kiváló sportot.

A közgyűlés magáévá teszi az indítványt. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy a választmány a kaszinó helyiséget illetőleg a bérletet továbbra is megkösse.

Elnök ezzel a gyűlést berekeszti.

A gyűlést társasvacsora követte, melyen körülbelül negyvenen vettek részt, s kedélyes hangulatban tolyt le.

Toasztiroztak: *Ribényi Antal*, a kaszinó elnöke, ki az egyetértésre, a kaszinó jövő fényére és a társas vacsorán meg nem jelenhett tagok egészségére üritette poharát.

Stefán menüjével kitett magáért.

FELHIVÁS

Kispest község és Pusztaszent-Lőrinc közönségéhez!

Az 1895. évi VIII. t.-cz. f. évi november hó 20. és 30-ika között Magyarország területén az általános mezőgazdasági statisztikai összeírást rendelte el.

Ezen törvény megalkotása által hazánk gazdaközönségének régi méltányos kívánsága teljesült, mert ezen összeírások által hazánk mezőgazdasági állapotának hű képe lesz feltüntetve s így módjában leend ugy a kormány, mint a közönségnek a gazdaközönség mai nehéz helyzetének javítása czéljából a leghelyesebb utakat és eszközöket megválasztani. A gazdaközönségnek tehát érdekében van, hogy ezen összeírás adatai minél pontosabbak legyenek s így bizton remélhető, hogy a gazdaközönség, melynek érdekében ezen intézkedések tétettek, az összeírásnál közreműködő közigazgatási tisztviselőket s közgeket nehéz munkájukban támogatni fogja.

Minden félreértések elkerülése végett szükségesnek látom felemlíteni, hogy az összeírás nem adóztatási czélból, hanem ellenkezőleg, az ország mezőgazdasági bajainak orvoslása s a gazdaközönség jólétének emelése végett történik.

Az összeírás főbb tárgyait képezi:

1. A gazdálkodó tulajdon, haszonbérlet vagy haszonélvezett birtoka mivelési ágak

tünk. Ő nagyon jó az ilyenre — s én — azt hiszem, szintén. Sohasem engedtem meg a legcsekélyebb bizalmasságot sem, míg te nem mondhatod ugyanezt magadról, mert emlékszel azon este, mikor Daisy először vacsorált nálunk, én hirtelen a szobába léptem, mikor te megcsókoltad és nem tehettem róla, hogy láttam, igazán nem. Kimentem és vigyázva csuktam be az ajtót, ti azt hittétek, hogy a szél. Következő este ismét meghívtam, nem törődtem vele. Tudtam, hogy nem fog a dolog messze menni, te nagyon hideg vagy és ő nagyon önző. — de jól illetem egymáshoz. Zoltán értett engem. Ő sem önző, sem hideg, de sohasem volt hozzám más, mint legigazabb barát. Én soha sem feledtem el, hogy nőd vagyok s azt hiszem, oly jó feleséged voltam, a milyen jónak engedtélenem, — nem a milyen lenni tudtam. Nem voltam szellemes asszony és te nem akartad a tanítás nehézségét magadra venni.»

«Bizonyos tekintetben Daisyt is szerettem, ő Zoltán felesége, ő segített pályádon. Zoltán pedig segített nekem életemet élni és türellemmel lenni. Nem volt mindig könnyű, de ő megtanított engem a legjobbat tenni. Jól esik most érezni és tudni, hogy egyenes uton jártam. Az egyetlen dolog, melyben nem engedtem neked, az, hogy akaratod ellen fürdőbe mentem. Soha többé nem fogok oda menni. Különböben ne beszéljünk róla, nem nagy baj. Mindnyájunknak meg kell halnunk, s te nem fogsz nagyon nélkülözni. De ő — ő fog — s én vágyom neki Isten hozzádot mondani.» (Vége köv.)

(szántó, rét, legelő, kert stb.) szerint a terület nagyságának megjelölésével.

2. A külső mezei gazdaságban hány egyén foglalkozott 1895. évben?

3. Tartozik-e a gazdasághoz iparvállalat és milyen, hány és minő iparos lel itten foglalkozást?

4. Használtatott-e 1895. év folyamán a gazdaságban műtrágya?

5. A gazdaságban mennyi és minő gazdasági gépek és eszközök vannak használatban?

6. Hány és minő ígás fogat van a gazdaságban?

7. Voltak-e 1895. évben az épületek és termények tűz, illetőleg jég ellen biztosítva?

8. Hány darab, mily fajta s mily korú állat van a gazdaságban? mennyi és minő baromfi tenyésztetik?

10. Hány méhcsalád s gyümölcsfa van a gazdaságban?

Felhívatik a gazdaközönség, hogy a felvétel körébe tartozó tárgyait jó előre pontosan számlálja össze, hogy a számláló ügynököknek minden késelelem nélkül bevallhassa; figyelmeztetem továbbá a gazdaközönséget az 1895. évi VIII. t. cz. 6. §. azon intézkedésére, hogy aki tudva hamis adatokat vall be, vagy az összeírásnak kellő időben való befejezését szándékosan megakasztja, amennyiben súlyosabb büntetendő cselekményt nem képez, kihágást követ el és 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az összeírással számláló ügynökök vannak megbízva, kik működési tartama alatt közhatalú tisztviselőnek tekintendők, miért is a reájuk bízott összeírás érdekében a község bármely lakosát az előjáróság útján megidézethetik és kihallgathatják; feladatuk teljesítése közben ellenök elkövetett bántalmazások, ha csak súlyosabb beszámítás alá nem esnek, mint köztisztviselők elleni vétségek tekintendők és büntetendők.

Az egyes gazdaságok és az állattulajdonosok és állattulajdonosok összeírása, rendszerint a község vagy városházánál történik, a hol mindenki az utcák és házsámok szerint a községi előjáróságok által megállapított sorrendben s időben megjelenni köteles.

Minden tévedések elkerülése végett figyelmeztetem a közönséget, hogy a statisztikai összeírás mindig a gazdaságra s a tényleges gazdálkodóra való tekintettel eszközöltetik, tehát mindazok, kik saját, bérelt vagy hasznélvezett földbirtokon gazdálkodnak, tehát önálló gazdasággal bírnak, továbbá azon állattulajdonosok, kik különben gazdasággal nem bírnak, a törvény által előírt bevallásra kötelezettek.

Az összeírásra és bevallásra vonatkozó részletes adatokra nézve a községi előjáróság ad bővebb felvilágosítást.

Ismételve figyelmeztetem a közönséget, hogy november 20. és 30-ika között mindenki tartozik a község házában megjelenni, akinek háza, telke vagy bármiféle állatjai vannak, mert ellenkező esetben 50 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetetik.

A községi bizottság elnöke: Dorfner Antal. — Tagjai: Ács László, Gesztessy Miksa, Barnóthy Lajos, Szabó Pál, Szabó János, Bán Kálmán — Számláló ügynökök: Adorján Márton, Bartos Gyula, Bertalan Béla, Burger Ferencz, Ducza István, Göttmann Károly, Korányi József, Kronovetter Dezső, Marikovszky Kálmán, Maszny Samuel, Pálóssy János, Reiter Mihály, Br. Staudach Aurél, Szokody János, Tóth János, Winkler Imre, Wörösváry Béla.

Kelt Kispesztben, 1895. november hó 16.

Dorfner Antal
jegyző, a községi bizottság elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hangverseny és táncmulatság.

A kispesti iparos-tanoncziskola javára rendezendő, hangversenynyel egybekötött táncmulatságra, mely f. hó 23-án, szombaton fog megtartani a kispesti vígadó nagytermében, a meghívók mar szétküldettek. — A meghívó így hangzik:

MEGHÍVÓ.

A kispesti iparos-tanoncziskola javára Kispesztben a színház termében, 1895. évi november hó 23-án rendezendő, hangversenynyel egybekötött táncmulatságra, mely f. hó 23-án, szombaton fog megtartani a kispesti vígadó nagytermében, a meghívók mar szétküldettek. — A meghívó így hangzik:

a budapesti Nemzeti színház tagja. 2. Dalok, énekli Semsey Mariska, a budapesti m. kir. Operaház tagja. 3. Humoros felolvasás az iparos életből, írta és felolvassa dr. Sziklay János, szerkesztő. 4. Magyar dalok, zongorán előadja Gál Pál zeneintézeti igazgató. 5. Magyar dalok, énekli Kiss Mihály, a budapesti Népszínház tagja. 6. Magyar egyveleg, hegedűn előadja Máthé István zenetanár. 7. Dalok, énekli Semsey Mariska, a budapesti m. kir. Operaház tagja. 8. Magyar dalok, Czimbalmon előadja Hajdu Ilonka cimbalom-művész. A zongora-kíséretet szíveségből Gál Pál zeneintézeti igazgató úr szolgáltatja. A rendező bizottság: Cziklay Lajos, elnök, Gesztessy Miksa, társelnök. D. Deák Farkas, b. jegyző. Arvay Sándor, Bán Kálmán, (rendező) Botka Tivadar, Burger Ferencz, Bronecz Béla, Devics Ferencz, Marikovszky Kálmán, b. ellenőr. Dorfner Arthur, Ettl János, Formanek István, Hamza Elek, Keglovits Simon, Klein Károly, Barnóthy Lajos, b. pénztárnok. Lángos József, Nagy Károly dr., Ribényi Antal, Schércz Ferencz, Szurmay Sándor, Tárnok Árpád, bizottsági tagok.

Mi e kiváló műsorral szemben, melyben a székes főváros elsőrangú művészeti és művészei szerepelnek, érdekesnek ígérkező «piece»-kel, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy Kispeszt közönsége méltó módon fogja megjelenésével azt beigazolni, hogy pártfogója minden művészi produktumnak és abban művelézzel gyönyörködni is tud. — Majd meglátjuk!

A regále Kispesztben.

A regále-tárgyalások községünkben véget értek. Négy-öt bérlő is ajánkozott, azonban a község maga veszi kezelésbe. Sok tekintetben előnyös ez a lakosságra és a mellett szép jóvedelmet is biztosít.

Uj vállalat.

Báró Staudach Aurél és Meyer Henrik kispesti lakosok engedélyt nyertek a község előjárósága által az iránt, hogy a községben egyelőre 25 hirdelési oszlopot állíthassanak föl. Az oszlopok építését már e hét végén megkezdik. Haladunk!

Uj állampolgár.

Ertl Valentin, a Biehn-gyár művezetője, széles körben ismert egyén, ki 18 év óta Magyarországon él, nemrégiben tette le az állampolgári esküt a fővárosban, Kamermayer polgármester előtt.

Dalárda.

A «Kispesti dalárda», mint örömmel tapasztaljuk, dicséretesen halad előre. Ujabbán egy szép harmoniumot is vásárolt.

Polgári kör Lőrinczen.

A mi kedves társközségünk, Pusztá-Sz.-Lőrincz, igen szépen terjeszkedik minden tekintetben. Legujabbán azon fáradoznak, hogy polgári kört alakítsanak. Vasárnap lesz e tárgyban a Meister-féle vendéglőben gyűlés, melyen valószínűleg az alakulás is kimondatik és a tisztikar is megválasztatik. Gratulálunk a nemes törekvéshez!

A Caritas orvosa.

Mint mai számunk hirdetésében olvasható, a Caritas-egylet orvosi tisztével Révész Gyula dr. bízott meg, melyet ez uton is tudomására hozunk közönségünknek.

Tüzi láрма.

Folyó hó 18-án, szombaton az esteli órákban tüzi láрма riasztotta föl községünk lakosságát, de jó szerencsére tűz sehol sem volt! Nem tudjuk, rosszakaratu félrevezetés volt-e, de mindenesetre felkérjük tűzoltóinkat, hogy legalább ilyen esetekben, midőn a látóhatáron a tűznek semmi nyoma sincs, ne okozzanak riadást a lakosság között, mert ez a jövőre nézve rossz következményekkel bírhat.

Eljegyzés.

Prukisch Róza és Mikula József a napokban tartották eljegyzésüket.

Az orpheum-társulat bucsuja.

A községünkben működő orpheum-társulat pártolás hiányában — bár azt produktumaikkal megérdemelték volna — kénytelen volt vasárnap utolsó előadást tartani. Ez alkalommal valósággal diszeladás volt, melyen az összes kiváló erők közreműködtek. Közönség természetesen csekély számban volt. Sajnáljuk, hogy e jó erőekkel bíró társulat, mely internacionális jellege dacára, előadásait túlnyomólag magyar nyelven tartotta, huzamosabb ideig községünkben nem működhetett, melynek okát adni mi sem tudjuk.

A szentlőrinczi fakanál.

A Mamlasz-egylet Szent-Lőrinczen egy régi ereklyét, a tagfölvételnek okvetlen szükséges óriási nagy fakanalat öriz, illetve annak gondozását a buzgó elnökre, Mayer Andrásra bízta. Történt azonban a napokban, hogy a kincs eltűnt. Az elnök tüvé tett mindent, roppant restelte a dolgot, de sehogysem tudott a nyomára jönni, míg végre a napokban kitudódott a turpisság. Kispesztől két uriember vadászott és betért abba a vendéglőbe, hol az egylet hivatalos helyisége van. Borozás közben, amint meglátták a nagy fakanalat, pompás ötlet jutott eszükbe, s nyomban végre is hajtot-

ták. Elemelték a fakanalat s midőn már teljesen biztonságban voltak, kitétték céltáblának s össze-vissza lyukasztották és ilyen állapotban visszatették előbbi helyére. Az elnök nem csak kárt, de meggyalázó sértést is látván a dologban, három fiskalist fogadott egyszerre s megindította ellenök a pert.

Nyulvadászlat.

Dr. Halász Orbán ur Monorról ujjolag a következő meghívót küldte szét: A pótharaszti vadásztársaság által a Pusztá-pótharaszti bucckán 1895. évi december hó 1-én tartandó nyulvadászatra van szerencsém a társaság nevében meghívni. Indulás: Budapestről Monorra reggel 7 órakor a nyugoti pályaudvarról. Kocsiról és ellátásról mindenkinek saját költségére gondoskodva lesz, miért is a vadászatban részvételt kérem velem november 30-ig tudatni. Monor, 1895. november 15. Vadászüdvvel Dr. Halász Orbán, intéző.

A papírpénz bevonása.

Tudvalevő, hogy a valutatörvények szerint 200 millió forint államjegy vonatik be 1895. év végéig. A közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött bizottság legutóbbi kimutatása szerint folyó évi július hó végéig már 121 millió forintot vontak be, hátra van még, az egyforintosoktól eltekintve, minthogy ezekből még 2 1/2 millió van forgalomban, 62 1/2 millió frt. A két kormány még a mult őszszel abban állapotodott meg, hogy ez év végéig havonta 7 millió forintot fognak bevonni, a jövő esztendőben pedig a felmaradó 41 millió forint lesz bevonandó.

IRODALOM.

Magyar Házi Kincstár czimen uj, népies irányú, ismeretterjesztő, társadalmi és szépirodalmi folyóirat indul meg. Az előtűnk fekvő első szám után itélve a folyóirat tartalmának változatossága, képei és csinos kiállításai által hézagpótlónak ígérkezik s bizonyára szívesen fogja venni mindenki, a ki olcsó pénzen olyan olvasni valót keres, amiből hasznót és gyönyörűséget is merithetne. A folyóirat havonként 80—84 oldalnyi fűzetben jelenik meg, 8—10 képpel. Előfizetési ára: egy évre 2 frt 50 kr., félévre 1 frt 30 kr., negyedévre 70 kr., egyes szám 35 kr. Megrendelhető: Budapestben, Ferenczkört 1. sz. III. em.

A Szalay-Baróti-féle «Magyar Nemzet Történetéből», a Wodiáner-czég e nagydíszú millenárius kiadványából, a szokott pontossággal megjelent a 36-ik fűzet, mely I. Ulászló uralkodását és Hunyadi János kormányzóságát tárgyalja. Mindkét fejezet az elhunyt Szalay József tollából eredt, de Baróti megtette rajtuk mindama változásokat és bővítéseket, melyeket az újabb történeti kutatások magukkal hoztak. A fűzet illusztráció részének élén egy gyönyörű kettős műlap áll, mely pompás, színes lenyomatban mutatja Wágner Sándor híres festményét: «Mátyás király legyőzi Holubárt.» A reprodukció valóban művészi értékű és bármily külföldi munkában is méltán csodálatot keltené. A szövegbe nyomott illusztrációk is egytől-egyig érdekesek. Ott van pl. Erzsébet királyné arcképe, a bécsi cs. udv. muzeum egy XIV. századbéli festménye nyomán; ott van a várnai csatater és egy Várna melletti török szent sir, melyet a fűzet Wangenheim B. várnai német alkonzul eredeti felvétele után közöl; ott van a várnai csata tervrajza, III. Frigyes császár egy medaillon-képe, számos érem stb. Így ez a fűzet is minden tekintetben kielégíti a nagy munkához kötött várakozásokat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bóza, a Bárságban kukoricakenyérből készített ital. Ize savanyu.

Vénus. Hajnalcsillag, mely október 29-én legnagyobb.

A kávé. Jósága a pörköléstől függ. Legjobb a kávé csak addig pörkölni, míg annak olajtartalma lecsapódás-szerűen a szemek külsején kiizzadva látható.

A szilvórium-derítést legcélszerűbben úgy végezheti, hogy hektoliterenként 10 gramm tiszta fehér szelint vesz, ezt vízben áztatja, azután melegítés által feloldja. Ezt hozzákeveri a hordó tartalmához, s miután fakavaróval jól felkavarta, állni hagyja. Valamivel világosabb, de szép színt fog nyerni.

T. Dezső, Monor. Kívánsága megtörtént. Csodálkozzék, de még se csodálkozzék. Üdvözlét!

Darnay Flóris, Budapest. Intézkedtünk, hogy jövőben ne ismétlődjék, de eddig nem lehetett a bajon segíteni. Üdvözlét!

Kossuthfalva. A hirdetés ára bélyeggel együtt egyszer közölve 2 frt 30 kr, háromszor hirdelve 5 frt.

Eladó telek.

Özv. Barys Imréné eladja háztelkének a felét. Venni szándékozók értekezhetnek Kispesztben, Borsos Antallal.

Halászlé különvonattal!**FIGYELEM!**

A «Jószivü» diszes vendéglőben
Budapesten minden esütörtökön
1-3 este

HANGVERSENY

szegedi halpaprikás és túrós csusza.

Dr. RÉVÉSZ GYULA

v. Rókus-kórházi gyakornok

november 15-től rendel

Batthyány-utca 242

Bódy-féle házban d. u. 2-4-ig.

Eladó hintó.

Egy igen jó karban levő, alig egy évig használt **fődeles hintó** (könnyű), egy vagy két lóra használható, egy pár szántalp hozzá, **250 frtért eladó** Kossuthfalván

Pauncz Manónál.

Uj mészáros-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy **Kispesten, az Üllői-úton levő Krakauer-házban** uj

mészáros üzletet

nyitottam.

Tisztelettel kérem a mélyen tisztelt közönséget, sziveskedjék nagyrabecsült bizalmával szerencsétlenni; iparkodni fogok tőlem telhetőleg a megtisztelő bizalmat kiérdemelni.

Kispesten, 1895. november hóban.

Kész szolgálja:

Wilhelm Vilmos
mészáros mester.

Uj hentes- és csemege-üzlet.

Kispest község és vidéke tisztelt közönségével tisztelettel tudatom, hogy az **Üllői-úton, a Rosenfeld-házban** (a Kispesti Takarékpénztár mellett) egy, a mai kornak megfelelő és minden igényeket kielégítő

hentes- és csemege-üzletet

nyitottam, hol a legfrissebb és legkitünőbb minőségű czikkekkel szolgállok.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve vagyok
Kispesten, 1895. november hóban

teljes tisztelettel

ETTL JÁNOS.

Üveges üzlet.

A bekövetkező téli időnyre

üvegkereskedésemet

dúsan fölszereltem a legszebb kivitelű és legjobb minőségű **lámpákkal, esillárokkal,** ugszintén igen csinos **játékcikk**ekkel.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, kérem szives megrendeléseivel szerencsétlenni.

Kispesten, 1895. november hóban.

Kiváló tisztelettel

IMRE LÁSZLÓ
üvegkereskedő (Üllői-út).

Hirdetmény.

A székesfővárosi „Caritas” jótékonyági egyesület működése körét Kispestre is kiterjesztette.

Az egyesületbe való felvételek az egyesületnek e czéllal igazolvánnyal ellátott megbizottjai által, úgy **Dr. Révész Gyula** ur, az egyesület kispesti orvosánál a rendelési órában (2-4-ig) Batthyány-utca 242. sz. valamint Kispesten, Árpád-utca 452. sz. a lakó **Bauer Pál** egyesületi pénzeszedezőnél, és végre az egyesület **központi irodájában** (Budapest, V. ker., Váci-körút 46. sz. saját ház) a hivatalos órákban eszközöltetnek.

Az egyesület tagjainak és azok családtagjainak ingyenes orvosi segélyt és gyógyszer, a tag betegsége esetén 5 frt hetisegélyt nyújt, és a tag elhalálása esetén annak özvegye vagy gyermekeinek 500 frt terjedő tiszteletadományt fizet.

A „Caritas” igazgatósága.

TELEFON-SZÁM 2.

HERBACSEK * * *

* * * **BERTALAN**

ÉPÜLET-, TŰZIFA-

ÉS

SZÉN-RAKTÁRA

KISPESTEN, ÜLLŐI-ÚT.

TÁRNOK ÁRPÁD

BÁDOGOS-MESTER

Kispesten, Üllői-úton (saját házában)

ajánlja szakmájába vágó mindennemű munkálatoknak pontos és szolid kivitelét

a legelőnyösebb áron.

Kéri a szives pártfogolást.

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém t. vendégeimnek és a t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy az ujonan fölépített, a «Jószivühöz» czimzett

vendéglő-helységeimet és éttermeimet

Üllői-ut 113. szám alatt

1895. évi november hó 2-án, kitünő magyar konyhám, tiszta boraim és lelkiismeretes kiszolgálás mellett ünnepélyesen megnyitottam.

Kegyes pártfogást kér

HEINCZEL MIHÁLY

„JÓSZIVÜ” VENDÉGLŐS.

Összes termeimet gyülekezetre vagy társas-összejöveletekre, táncmulatságokra és menyegzőkre díjtalanul engedem át.

Kisebb és nagyobb lakások és hónapos butorozott szobák kaphatók.